

«запобігання злочинам оперативними підрозділами» є більш широким поняттям, аніж «оперативно-розшукове запобігання». Оперативно-розшукове запобігання є лише частиною різноманітних напрямів запобігання злочинам оперативними підрозділами, оскільки оперативні підрозділи здійснюють й інші заходи: кримінально-процесуальні, адміністративні тощо.

1. Куц В.М., Кириченко О.В. Неправдиве повідомлення про загрозу громадській безпеці (кримінально-правова характеристика та заходи протидії): монограф. Київ-Харків: Харків юридичний, 2006. 212 с.

2. Заросинський Ю., Рощина І. Запобігання злочинам: деякі питання теорії і практики // Право України. 2003. № 10. С. 78-81.

3. Зелінський А. Ф. Криминологія: навч. посіб. Харків: Рубікон, 2000. 240 с.

4. Закалюк А.П. Курс сучасної української криминології: теорія і практика: У 3 кн. Кн.1 : Теоретичні засади та історія української криминологічної науки. Київ: Видавничий Дім "Ін Юре", 2007. 424 с.

Бойко О.П.

кандидат юридичних наук
старший викладач кафедри
кримінального процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АЛГОРИТМ ДІЙ СЛІДЧОГО ЩОДО ОЦІНКИ ЯКОСТІ ІНФОРМАЦІЇ ПРИ НАПРАВЛЕННІ ОПЕРАТИВНИМ ПІДРОЗДІЛОМ МАТЕРІАЛІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПЕРАТИВНО РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДО ОРГАНУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Правовою основою проведення оперативно-розшукової діяльності є Закон України від 18.02.1992 р. «Про оперативно-розшукову діяльність» [1]. Відповідно до ст. 5 цього Закону законодавцем визначені оперативні підрозділи, які мають право здійснювати оперативно-розшукову діяльність. В свою чергу в ст. 6 означеного закону вказано, що підставами для проведення оперативно-розшукової діяльності є наявність достатньої інформації, одержаної в установленому законом порядку, що потребує перевірки за допомогою оперативно-розшукових заходів і засобів, про злочини, що готуються; осіб, які готують вчинення злочину та ін. У кожному випадку наявності підстав для проведення оперативно-розшукової діяльності заводиться оперативно-розшукова справа [2].

Згідно п. 1 розділу 3 наказу МВС України від 07.07.2017 р. № 575 «Про затвердження інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні» при веденні оперативним підрозділом оперативно-розшукової

справи щодо осіб, стосовно яких є дані про участь у підготовці до вчинення злочину, підслідного слідчим органів досудового розслідування Національної поліції України, керівник оперативного підрозділу письмово звертається до керівника органу досудового розслідування про закріплення за цією ОРС слідчого для забезпечення методичного супроводження її реалізації та надання практичної допомоги оперативному підрозділу [3].

У ч. 2 ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» у разі виявлення ознак злочину оперативний підрозділ, який здійснює оперативно-розшукову діяльність, зобов'язаний невідкладно направити зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, до відповідного органу досудового розслідування для початку та здійснення досудового розслідування в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України [2].

Отримавши попередньо зареєстровані матеріали ОРД, слідчий, виконуючи вимоги процесуального закону, в установлені терміни зобов'язаний внести відповідні відомості до ЄРДР та розпочати розслідування (ст. 214 КПК України).

Зважаючи на відсутність законодавчих приписів про порядок процесуального прийому матеріалів за результатами ОРД слідчими від оперативних підрозділів, виходячи з аналізу нормативно-правових актів, можна рекомендувати наступний алгоритм дій слідчого щодо оцінки якості інформації (матеріалів за результатами ОРД):

1. При надходженні супровідних документів за результатами ОРД від оперативного підрозділу, слідчий повинен впевнитися в офіційності цих документів а також з'ясувати чи міститься рапорт посадової особи про виявлення ознак злочину та чи підписані супровідні документи керівником підрозділу.

2. Після перевірки супровідних матеріалів слідчий повинен з'ясувати, які види оперативно-службових документів надані та чи правильно відповідно до закону вказані в них ОРЗ (ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»).

3. Далі слідчому необхідно встановити чи є в додатках до оперативно-службових документів - предмети, речовини, результати використання науково-технічних засобів (кіно-, фото-, відеозаписи та ін.).

4. Після цих дій, необхідно обов'язково звернути увагу чи є ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення ОРЗ, що обмежують конституційні права громадян і передані відповідні носії інформації (ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»).

5. Також слід з'ясувати чи уповноважений орган – суб'єкт ОРД – керівник або оперуповноважений підписав оперативно-службові документи, що відображають результати проведення ОРЗ.

6. Вивчаючи документи впевнитися чи уповноважений орган - посадова особа здійснювали ОРЗ (ст. 5 Закону України «Про оперативно-

розшукову діяльність»).

7. Аналізуючи документи слідчий повинен звернути увагу чи відповідають підстави, зазначені в Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» для проведення ОРЗ, в зазначених документах (ст. 6 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»), чи дотримані умови та особливий порядок проведення ОРЗ, що обмежують конституційні права громадян.

8. Також слідчому обов'язково необхідно звернути увагу на не допущення очевидних порушень законності при проведенні ОРЗ, наприклад, провокація при проведенні оперативної закупки.

9. У разі допущення недоліків оперативними підрозділами, слідчий повинен вжити необхідних процесуальних дій щодо усунення порушень чинного законодавства.

Такий алгоритм дій при перевірці наданої оперативно-розшукової інформації сприяє виявленню якісних її сторін, визначення достатності підстав для внесення відомостей в ЄРДР.

---

1. Сорока С.О., Римарчук Г.С. Взаємодія слідчого із співробітниками інших підрозділів під час досудового розслідування // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. 2015. № 825. С. 347-354. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2015_825_59.

2. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII. *Верховна Рада України*: [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.

3. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17>.

Бурак М.В.

кандидат юридичних наук
старший науковий співробітник наукової
лабораторії з проблем протидії злочинності
Національної академії внутрішніх справ

Шевчук О.Ю.

кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Національної академії внутрішніх справ

ПОПЕРЕДЖЕННЯ РОЗБОЇВ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Ефективність попередження, рівень розкриття та розслідування розбійних нападів перебуває на недостатньому рівні, це, на наш погляд, зумовлено відсутністю належної діяльності щодо організації попередження